

Vårvete

Anders Ericsson, Hushållningssällskapet, HS Konsult

- **Triso och Vinjett är fortsatt huvudalternativen för konventionell vårveteodling i Mellansverige, med Quarna som en intressant högproteinsort för kontraktsodling.**
- **De nya högavkastande sorterna har oftast en sen mognad och måttliga kvalitetsegenskaper, vilket leder till att de inte kommer ut för försäljning.**

Av årets åtta sortförsök i vårvete så såddes fyra i slutet av april, tre i första halvan av maj medan ett såddes i slutet av maj. Två av försöken utvecklades mycket ojämnt och ingår inte i sammanställningen medan det sent sådda försöket gav en låg skörd och något ojämn skörd. Av de övriga så gav två bra skördar med över sju ton per hektar medan tre hamnade på mer måttliga fem till sju ton. De enskilda försöksresultaten hittas på www.forsoken.se eller www.slu.se/faltforsk

Även detta år så är det ett antal sorter som överträffar Vinjetts och Trisos avkastning, dock inte med lika mycket som tidigare år. Zircon är, liksom ifjol, den högsta avkastande sorten med Sonett, Ganary, Kandela och Diskett därefter. Aurum har en skörd i nivå med marknadssorterna medan högproteinsorten Quarna som väntat avkastar cirka 10 procent lägre än mätaren (tabell 1).

Flerårstabellen visar att det nu nästan är dött lopp mellan Vinjett och Triso, där Vinjett har ett litet försteg i D-området, helt jämnt i E-området medan Triso går något bättre i F och G-områdena, men skillnaderna är små. Zircon är den högst avkastande sorten medan Quarna ligger kvar på 85-95% av mätarens avkastning. För övriga sorter se tabell 2.

Årets svampbehandlingar gav relativt små merskördar, något enstaka försök un-

dantaget, och inga säkra sortskillnader kan utläsas. Se figur 1.

Sorternas övriga egenskaper framgår av tabell 3.

Sortbeskrivningar

VINJETT (SW) mognar medeltidigt och är ganska stråstyv. Avkastningen är hög, proteinhalten medelhög och falltalet något lågt.

QUARNA (SSd) är en kortvuxen och mycket stråstyv, högproteinsort. Mognaden är relativt tidig, falltalet bra och avkastningen måttlig.

TRISO (SSd) är en tysk, medelsen och stråstyv sort med hög avkastning. Proteinhalten är medelhög och falltalet är något lågt.

Övriga sorter

ZIRCON (SW) är en kortvuxen, stråstyv sort med hög avkastning och den mognad. Kärnan är stor och proteinhalten något låg.

DISKETT, GRANARY och **SONETT(SW)** har provats 1-4 år.

Tabell 1. Vårvete. Avkastning 2010. Område D-G. Obehandlat och behandlat. Mätare: Vinjett

Sort		Obeh.	Beh.	Medel
SW Vinjett	kg/ha	5 450	5 820	5 630
	rel.tal	100	100	100
LP Zircon (SW)		107	109	108
SW Sonett		105	105	105
LP Granary (SW)		103	106	104
CHD Kandela (SW)		104	104	104
SW Diskett		103	104	103
IGP Triso (SSd)		101	96	99
KWS Aurum (SW)		99	98	98
DSP Quarna (SSd)		87	87	87

Tabell 2. Vårvete. Avkastning årsvis samt i medeltal 2006-2010 i olika områden. Mätare Vinjett

Område	D				E				
	2008	2009	2010	Medel 2006-2010	2008	2009	2010	Medel 2006-2010	
Vinjett	kg/ha	9 600*	8 250*	5 710*	7 550	3 730	6 470	5 990*	5 620
	rel.tal	100	100	100	100	100	100	100	100
Diskett			99*	108*	101		99	104*	103
Granary			105*	88*	100		106	117*	113
Quarna	85*	81*	82*	85	83	89	88*	90	
Sonett		100*	110*	103			107*		
Triso	92*	98*	90*	97	108	97	101*	100	
Zircon	105*	94*	108*	104	116	103	113*	109	

* Endast ett försök.

LSD Prob F1				700				340
Medl				7 430				5 770
LSD/Medel				9,4				5,9
LSD/Vinjett				9,3				6,0

Tabell 2. forts. Vårvete. Avkastning årsvis samt i medeltal 2006-2010 i olika områden. Mätare Vinjett

Område	F				G	
	2008	2009	2010	Medel 2006-2010	Medel 2006-2010	
Vinjett	kg/ha	5 990	7 310	7 030	6 670	4 920
	rel.tal	100	100	100	100	100
Diskett			99	101	102	93
Granary			106	104	106	104
Quarna	77	90	87	87	87	88
Sonett		105	103	105		
Triso	100	105	98	102		104
Zircon	110	110	105	109		100

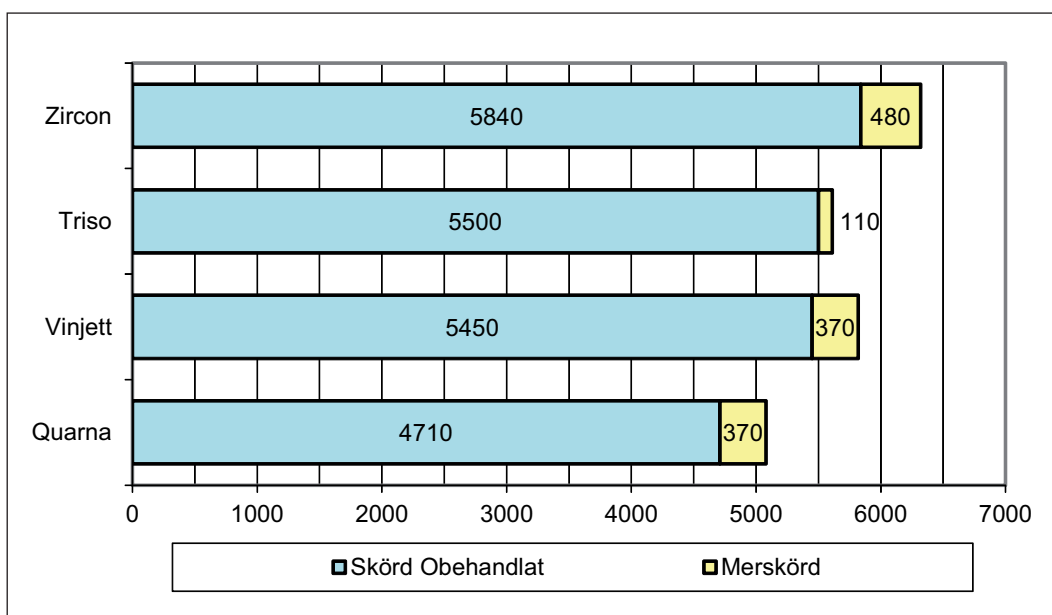
* Endast ett försök.

LSD Prob F1				300	530
Medl				6 770	4 830
LSD/Medel				4,4	11,0
LSD/Vinjett				4,5	10,8

Tabell 3. Vårvete. Bestånds- och kvalitetsegenskaper. Femårsmedeltal 2006-2010 för område D-G

Sort	Strå- längd cm	Strå- styrka %	Mognad dagar	Vattenhalt vid skörd %	Liter- vikt g	Tusen- kornvikt g	Falltal* sek	Protein- halt %
Vinjett	86	81	114	20,0	780	38,8	215	13,3
Diskett	84	87	116	20,1	791	39,0	295	13,3
Granary	82	81	118	21,9	778	42,5	204	13,1
Quarna	80	84	113	20,0	785	40,3	289	15,5
Sonett	83	89	115	19,6	785	39,0	175	13,3
Triso	86	82	115	21,1	799	40,3	246	13,5
Zircon	79	92	119	21,8	788	44,3	250	13,0

* Hela landet.

Figur 1. Behandlingseffekt Vårvete. 6 försök i område D-G 2010.